Firiyamusow ni

Mɔgɔ wɛrɛw mako be dɛmɛ na

Randɔlfu Dun

Bibulu *W*ayGanbɔli

Jamanakuntigi ka kuma

Bibulu *W*ay Publishing ye Bibulu cidenya baara ye min tɛ tɔnɔ ɲini. A ka baara fɔlɔ ye ka site webw ani gafew lo sɔrɔ minw be sɔrɔ ɛntɛrɛnɛti kan .

Duniɲa kuru bɛɛ ka Bibulu lɔnniya baarakɛyɔrɔ. IBKI ka laɲinita ye ka Bibulu kalanw kɛ mɔgɔ o mɔgɔ b'a fɛ . ka Ala n'a sago lɔn ka ɲɛ. Kalandenw TI waajibiya ka taga Institut la walisa ka seere sɔrɔ wala .

diplɔmu sɔrɔ. O kalanw be se ka kalan ɛntɛrɛnɛti kan wala kalansow kɔnɔ, Zoom sababu fɛ, k'u ta ɛntɛrɛnɛti kan, k'u ci e-mail fɛ, .

minw sɛbɛra, wala mɔgɔ dɔw, jɛnkuluw wala legiliziw be baara kɛ n'u ye u ka kibaro diiman waajuli baara la. IBKI tɛ baarakɛyɔrɔ ye min daganin lo.

An b'i ladi ko i k'i ka Bibulu sɛgɛsɛgɛ walisa k'a lɔn ni min fɔra kalansen nunu kɔnɔ wala min fɔra kalansen dɔ kɔnɔ, o ye tiɲɛn ye .

bɔyɔrɔ wɛrɛ la. "Lakalita" minw be sɔrɔ Bibulu lɔnniya baarada (IBKI) ka kalanw na, olu ye .

sɛbɛrikɛlaw wala sɛbɛrikɛlaw ka miiriyaw. Tuma caaman na, miiriya dɔw be don kalanw lamɛntaw, videwow ani sɛbɛw kɔnɔ, ani .

i n'a fɔ Bibulu ɲɛfɔliw; ani, waajulikɛlaw, minisiriw, pastɛriw, sarakalasebagaw ani lakɔlikaramɔgɔw ka kalanw na.

I ka ɲi k'o mɔgɔw ka kumaw, u ka miiriyaw ani u ka kalanw bɛɛ sɛgɛsɛgɛ tuma bɛɛ sabu i ka ɲi k'u ɲini, Ala sago lɔn, k'a kɛ.

Walisa k'a filɛ ni kalan sifa o sifa ye tiɲɛn ye, Bibulu bayɛlɛmani sifa caaman kalan ani Bibulu daɲɛgafew ni daɲɛgafew lajɛ ka .

kumadenw wala kumasen minw lɔnnin tɛ, u kɔrɔ lɔn. I janto daɲɛgafew ka ɲɛfɔli sifa bɛɛ la, i n'a fɔ daɲɛgafew be .

kumadenw ni kumasenw kɔrɔ k'a ta kaan fɔlɔ la ka taga se bi ma.

Kumadenw ni kumasenw kɔrɔ be yɛlɛma wagati ni wagati ma. Ani fana, Gɛrɛkikan kumaden caaman be se ka bayɛlɛma ka kɛ kumaden kelen ye, .

min be se ka kɔrɔ fɔlɔ yɛlɛma.

An k'a to Ala k'i ɲɛminɛ a ka Kuma senuman Bibulu kalanni na.

IBKI be sira di k'u ka kalanw bɛɛ ta ani k'u bɔ jagokow kama minw tɛ jagokow ye. Mɛn

mɔgɔw be se k'u tilan n'u ye gwansan nka u tɛ gafew wala kalanw feere, k'u yɛlɛma wala k'u sara.

Randolfu Dunn, ɲɛmɔgɔ

Aw ka ɲɔgɔnye kɛ n'an ye:kunnafoni.IBKI.anglɛkan@gmail.com

Site web:IBKI-Anglɛkan.html

Firiyamusow ani mɔgɔ wɛrɛ minw mako be dɛmɛ na

Ka firiyamusow minɛ cogo bɛnbali la

Matiyu 23:14 "Bɔnɛ ye aw ye, sariya karamɔgɔw ni Farisiw, filankafow! Aw be firiyamusow ka soow dumu, ka delili janw kɛ k'aw yɛrɛ yira.

Mar 12:38-40 "Aw k'aw yɛrɛ kɔlɔsi sariya karamɔgɔw ma, minw b'a fɛ ka tagama ni fani janw ye, minw b'a fɛ mɔgɔw ka foli kɛ suguw la, minw be sigiyɔrɔ ɲumanw sɔrɔ kalansow kɔnɔ, ani ɲanagwɛyɔrɔw la, minw be firiyamusow ka nafolo dumu. jalaki." A fana be sɔrɔ Luka 20:46-78 kɔnɔ.

Kɛwalew 6:1 "O wagati la, kalandenw hakɛ tun be cayara ka taga, Yahutu minw tun be Gɛrɛkikan na, olu tun be ŋunuŋunu Yahutuw fɛ minw tun be Yahutukanw na, k'u ka firiyamusow tun tɛ u janto u ka dumuni tilanyɔrɔ la loon o loon" (ISV). [A tun be komi Yahutu kerecɛnw tun tɛ bonya la firiyamusow kan minw tun be Gɛrɛki jamana na.]

U ka denbaya ka kunkanbaara .

1Timote 5:3-8 "Firiyamuso minw ye firiyamusow ye tiɲɛ na, i k'olu bonya. Nga ni deenw walima mamadenw be firiyamuso la, u ka kan k'a dege fɔlɔ ka Alaɲasiran yira u ka somɔgɔw la [u k'u yɛrɛ ka denbaya ladon (IEB)] ani ka dɔw kɔsegi u bangebagaw ma, bari Ala ka koo nɔgɔman lo.

Muso min ye firiyamuso ye tiɲɛ na, min tora a kelen na, ale b’a jigi la Ala kan, a be to ka Ala daali ani ka Ala daali suu ni tile, nka muso min b’a yɛrɛ diyabɔ, o ye salen ye hali k’a sɔrɔ a be niin na. Aw ye nin kow fana fɔ, janko mɔgɔ kana jaraki. Nka ni mɔgɔ min t’a somɔgɔw [a yɛrɛ ta so (KJV)] ladon, sanko a ta somɔgɔw, o tigi banna lanaya ra, a ka jugu ni lannabali [kafiri (KJV)] ye» (ESV).

- Aw ka bonya la firiyamusow kan nka aw k’a to denmisɛnw n’u mamadenw ka bonya ka kɛ baarakɛlaw ye .
- Kumaden jɔnjɔnw ye “bonya” ye ani “mago be min na tiɲɛn na.”

1 Timote 5:16 "Ni muso lanabaga dɔ ka somɔgɔw be yen minw ye firiyamusow ye, a k'u janto u la. Egilisi kana doni don a la, waasa a ka se ka firiyamuso tigitigiw ladon" (ESV).

- A be komi ‘ni muso limaniyaninw be yen’ be cɛɛ limaniyaninw bɔ yen minw somɔgɔw ye firiyamusow ye. Nka, kerecɛnw bɛɛ, cɛɛw wo, musow wo, a ɲinina u fɛ u k’u janto u la (Zaki 1:27). N’a sɔrɔ o cɛɛ ka ɲi ka nafolo di, walisa a kana doni don legilizi la. Firiyamuso minw tɔgɔ sɛbɛra, olu lo tun be firiyamuso ladon, o cogo la, u tun bena u yɛrɛ tanga koo jugu si ma min tun be kɛ ka firiyamusow “ladon” a ka denbaya kɔnɔ wala a ka denbaya kɔnɔ.

Egilizi ka kunkanbaara

"An ye kanuya lɔn cogo min na, o ye nin ye: Masiya y'a niin di an kosɔn. An fana ka kan k'an niin di an balimaw kosɔn" (1 Yuhana 3:16).

Zaki 1:27 "Diinan min saniyanin lo, nɔgɔ tɛ min na Faa Ala ɲɛɛ kɔrɔ, o ye nin ye: ka taga bɔ [ka ladon (ISV); ka filɛ walima ka tugu, ka sɛgɛsɛgɛ, ka sɛgɛsɛgɛ ni ɲɛɛw ye heburuw ka cogo la, ka filɛ walisa ka dɛmɛ don walima ka nafa sɔrɔ, (Thayer ka Lexicon)] denmisɛnw ni firiyamusow la, diɲɛ kɔnɔ" (ESV).

- Zaki ye kuma ta kerecɛnw fɛ - kabila tan ni fila minw jɛnsɛnna jamana wɛrɛw la.
- Bibulu fanba kɔnɔ, 'viziti' wale kɔrɔ ko "ka na (mɔgɔ) fɛ walisa k'a dusu saalo wala k'a nafa sɔrɔ." Tɔgɔ min be weele ko 'viziti', o kɔrɔ ko "ka mɔgɔ dɔ weele teriw fɛ wala ka mɔgɔ dɔ weele cogo bɛnnin na" (Etymology Online).
- Dansiginin kelen min tun be egilisi kan, kelen kelen wala jɛnkulu bɛɛ, o tun ye ko firiyamusow ka kan ka kɛ tɔɔrɔ kɔnɔ (tɔɔrɔ, gɛlɛya, tɔɔrɔ, tɔɔrɔ -Thayer Lexicon). 'Firiyamuso minw be u ka tɔɔrɔw la', u tun be se ka kɛ musow ye minw furunin lo; siɲɛ kelen dɔrɔn, siɲɛ caaman, kerecɛn, min tɛ kerecɛn ye wala min furu sara ani a furunin lo tugun.

1Timote 5:5 "Muso min ye firiyamuso ye tiɲɛ na [firiyamuso tiɲɛ na, ani a lakolon lo (KJV); nafolo tɛ min na, fantan lo (Online Etymology Dictionary)], min tora a kelen, a jigi bɛ Ala kan, a be to ka delili kɛ ani ka delili kɛ suu ni tile, nka min be niin na k'a sɔrɔ a be niin na" (ESV).

 Tiɲɛn na, firiyamuso lo .

kele. Denbaya sifa si tɛ yen .

b. Denbaya min tɛ kerecɛn ye, o tɛna a ladon - n'a sɔrɔ sabu a ye kerecɛn ye .

c. Firiyamuso setigi min t'a ɲini k'a mako wasa, a t'a yira ko a ye fantan ye.

d. Kerecɛn denbaya minw be firiyamuso fɛ ani u be se k'a mako wasa nka u t'u mako wasa, olu ka jugu ka tɛmɛ kafiriw (lannabaliw) kan.

1 Timote 5:9-10 "Firiyamuso ka kan ka tɔgɔ sɛbɛ [min sɛbɛra jateden kan (KJV), min tɔgɔ sɛbɛra (IEB)], n'a sii ma se saan biwɔɔrɔ ma, n'a tun ye cɛɛ kelen ka muso ye [min tun be kantigiya kɛ a cɛɛ ye (NIV, NLT, IEB)], ani n'a tun ye baara ɲuman kɛ, n'a tun be deenw lamɔ. [KJV be dɔ fara lonanw kan], a ye mɔgɔ saninmanw senw ko, a ye mɔgɔ tɔɔrɔninw ladon, a y'a yɛrɛ di baara ɲuman bɛɛ ma" (ESV).

 Egilizi be firiyamuso dɔ tɔgɔ sɛbɛ walisa a ka baara (w) kɛ kerecɛn denbaya ye ani k'a mako wasa.

kele. Baara minw ka kan ka kɛ, u ma ɲɛfɔ .

b. Yɔrɔ minw be baara kɛ, u lɔnna .

c. Mɔgɔw mako be se ka wasa ni dumuni wala wari dili ye walisa ka makoŋɛfɛnw san .

 Firiyamuso minw tɔgɔ sɛbɛra, u be ta jateden kɔnɔ, u be tɔgɔ sɛbɛ a.

Baara sugu dɔ kama; i n'a fɔ, cɛɛ minw tɔgɔ sɛbɛra sɔrɔdasiya la

b. U ka baara min tun be kɛ legilizi ye, o tun tɛ kɛ "egilizi boon" dɔw kɔnɔ i n'a fɔ u tun tɛ yen .

c. Egilizi tun ka ɲi ka firiyamusow ladon minw tun ma sɛbɛ - Zaki 1:27 lajɛ sanfɛ .

 A ka kan ka dɔgɔya ni saan biwɔɔrɔ ye .

kele. Saan kɛmɛkulu fɔlɔ la, muso minw tun be saan 60 sɔrɔ, u tun be sa u saan 60 ni saan 70 cɛ.

b. A ka c'a la, cɛnimusoko nege tun be dɔgɔya u ka ɲɛnamaya saan labanw na.

c. Firiyamuso minw tun be ni saan 60 ye, legilizi tun ka ɲi k'u ladon hali bi nka u tun t'u tɔgɔ sɛbɛ sabu u tun b'a fɛ ka furu ani u tun tɔgɔ sɛbɛra baara min kama, u tun t'o kɛ.

 Cɛɛ kelen ka muso a. A

furula siɲɛ kelen dɔrɔn

b. A furula tugun furu sanin kɔ min y'a furu tiɲɛ a cɛɛ ka cɛnimusoko (jatɔya) kosɔn .

c. Ka furu tugun furu sanin kɔ min ye furu tiɲɛ ni kakalaya ye; o kɔrɔ, ka furu jɛnɲɔgɔnya wɛrɛ tiɲɛ min tɛ kakalaya ye.

d. Furu tugun ni furu banna cɛɛ saya kosɔn .

e. A be furu cɛɛ kelen dɔrɔn ma wagati kelen na- muso caaman furubaga tɛ

 Tɔgɔɲuman sɔrɔli baara ɲumanw kosɔn .

kele. Sigida mɔgɔw b'a lɔn ani u b'a bonya sabu a be tɔɔw dɛmɛ a ka baara ɲumanw fɛ .

b. Firiyamuso minw tɛ baara kɛ ani ka baara ɲumanw kɛ k'u to furu la, u tun tɛna a ɲini u fɛ u k'o kɛ u kɛnin kɔ ka kɛ firiyamuso ye.

 Denmisɛn minw lamɔna .

kele. Muso ka bangebagaya lɔnniya .

b. O sariyakolo tun be se ka labato ni denmisɛnw lamɔli ye hali n'u dencɛ wolonin tɛ yen .

c. Ka denmisɛnw ladon tuma o tuma, o tɛ denmisɛnw lamɔli kunkanbaara ye .

 An be lonanw bisimila .

kele. Ka mɔgɔ minɛ ka ɲɛ, ka tulo lamɛn, k'a minɛ, k'a kɛ i yɛrɛ ta ye, ka sɔn, ka ban, k'a ta i yɛrɛ kan, k'a dɛmɛ, k'a muɲu ani k'a muɲu (Thayer Lexicon).

b. A be komi a be taga ni mɔgɔ dɔw ye minw tɛ teriw wala somɔgɔw ye .

 A ye mɔgɔ senumanw senw ko .

kele. Kerecɛn tagamakɛlaw tun be bisimila koɲuman ani u tun be lafiya sɔrɔ .

b. Ka baaraden lɔyɔrɔ ta .

 A tun be tɔɔrɔbagatɔw ladon

kele. Ka mɔgɔ tɔɔrɔ ni tɔɔrɔ ye (Bibulu ka yɔrɔ)

b. N’a sɔrɔ jɔn min bugɔra, teri wala somɔgɔ dɔ dencɛ murutinin bangebaga, muso min bilala wala min tɔɔrɔla limaniya kosɔn, denmisɛn min ma den wala den min t’a fɛ min tora k’a yɛrɛ lafasa.

 A tun b’a yɛrɛ di baaraɲuman sifa bɛɛ ma.

kele. Firiyamuso ye min kɛ sanni a ka kɛ firiyamuso ye, o b’a yira ka gwɛ ko a tun ye Ala sagokɛla ye .

b. Mɔgɔ ka ɲi k’a miiri ko a ka baarakɛla ka baara bena to ka kɛ ani ko a tɛna kɛ mɔgɔ bolo degunnin ye, baarakɛla wala nɛgɛrikɛla ye a kɛnin kɔ ka don u ka jateden kɔnɔ.

1 Timote 5:11-15 "I kana sɔn ka firiyamuso kanbelew tɔgɔ sɛbɛ, bari n'u ka negelakow b'u lasun ka furu, o b'a fɛ ka furu, o la, u be jalaki sabu u y'u ka limaniya kɔrɔ to yen. O la, ne b'a fɛ muso cɛsalenw ka furu, ka deenw wolo, ka sababu di juguw ma ka mɔgɔw tɔgɔ tiɲɛ. minw ye firiyamusow ye tiɲɛ na, aw ye olugu ladon» (ESV).

1Korɛntikaw 7:8-9 "Mɔgɔ minw ma furu [minw bɛɛ tun furunin lo fɔlɔ, nka u ma furu sisan (IEB)] ani firiyamusow ma, ne b'a fɔ u ye ko a ka fisa u ka to furubali ye i n'a fɔ ne. Nka n'u tɛ se k'u yɛrɛ minɛ, u ka furu. Sabu furu ka fisa ni nege jeni ye (ESV).

kele. Sigiɲɔgɔnya ni cɛnimusoko nege be firiyamusow bali ka baara kɛ u tun sɔnna min ma tuma min na u y’u tɔgɔ sɛbɛ.

b. Wagati caaman be sababu di mɔgɔ ma ka kɛ saliya ye ani ka kɛ baarabali ye, o min b’a to tuma caaman na, a be to ka ɲɔgɔn sɔsɔ ani ka bɛɛ ka koow jati, mɔgɔ min bolo degunnin lo.

c. Cɛnimusoya nege barikamanw kosɔn, firiyamusow ka kan ka furu.

1 Yuhana 3:17-18 "Ni dugukolo kan nafolo be mɔgɔ min bolo, n'a y'a balimacɛ kɔrɔsi min mako be dɛmɛ na, k'a sɔrɔ a ma makari a la, Ala ka kanuya be se ka kɛ a la cogo di? Denmisɛnw, an ka kan ka kanuya yira an ka kumaw n'an ka kumacogo dɔrɔn fɛ; an ka kan ka kanuya yira an ka kɛwaliw n'an ka tiɲɛ na fana" (ISV).

kele. Zan be kuma kerecɛn denbaya kɔnɔ, cɛɛw ni musow bɛɛ.

b. Balimacɛ minw mako be ɲɛnamaya makoɲɛfɛnw na, u ka ɲi k’u dɛmɛ. Tuma caaman na, balimacɛ ye kumaden ye min be cɛɛ wala muso lo minɛ.

Sariya layidu kɔrɔ kɔnɔ, Samarika Luka 10 min be ntalen kɔnɔ min be weele ko Samarika ɲuman, ale tun b’a lɔn mɔgɔ min tɛ se k’a yɛrɛ mako wasa ani a mako be mɔgɔ dɔ la k’a dɛmɛ. Nɛɛma Layiri kura kɔnɔ, kanuya caman be sɔrɔ fantanw fɛ, sanko firiyamusow fɛ.

Kuma laban

Firiyamuso ka somɔgɔw, a denw, a mamadenw wala a somɔgɔ gɛrɛfɛlaw ka ɲi k’a filɛ n’a tɛ se k’a yɛrɛ ladon. Minw ka denbaya tɛ yen wala minw ka denbaya tɛ se k’u mako wasa wala u be ban k’u mako wasa, kerecɛnw kelen kelen bɛɛ ani legilizi ka jɛnkulu lo ka ɲi k’u ladon. Kerecɛn firiyamuso minw be dɛsɛra, olu mako be mako ɲɛ ka kɔn firiyamuso tɔɔw ɲɛ.

Kerecɛnw ka kan ka makari mɔgɔ minw na, u lɔnnin lo k’u tɛ ni balofɛnw ye: i n’a fɔ, siya wɛrɛ kerecɛnw ye dɛmɛ ci kerecɛn yahutuw ma Zeruzalɛmu.

Firiyamuso minw tɛ ni fɛn ye, minw ka kɛwalew fɛ, sanni u ka kɛ firiyamuso ye, tɔgɔ tun b’a la ko u be koŋuman kɛ, ani u be ɲɛnamaya kɛ cogo min na, o be Ala diyabɔ, olu be se ka baara kɛ legilizi kɔnɔ. Kuun min kama mɔgɔw b’u tɔgɔ sɛbɛ, Bibulu tɛ kuma o koo la. Nka ne ka miiriya ye ko u ye baara dɔw kɛ minw mako tun be farikolo la. O tun be se ka kɛ ka mɔgɔ tɔɔrɔninw dɛmɛ nka minw tɛ dɛsɛbagatɔw ye, ka muso minw tɛ kerecɛnw ye, k’u kalan Kibaru Duman na, ka sunguruw kalan u ka ɲi k’u cɛɛw n’u deenw minɛ cogo min na ni kanuya ni bonya ye ani k’u jija u ka baara ɲumanw kɛ.

Duniŋa kuru bɛɛ ka Bibulu lɔnniya baarada

Randolf Dunn, ɲɛmɔgɔ - Robɛri Santiyago, ɲɛmɔgɔ

Bibulu ka ɛntɛrinɛti kan

Kalan 1nan - Ala ka cikan

Fɛɛn bɛɛ sɔrɔla cogo di?

Cɛɛ min tun ye Ala ye .

Krista - Ala ka

gundokow Ala koo la

Ka bɔ ɲɛnamaya la ka taga se saya ma - Cɛɛ

satɔ ye kunmabɔli labɛn

Kibaru Dumanw ka cikanw .

Kalansen 2nan - Ka mɛnni kɛ Krista fɛ .

Wagati ka kɔn Krista ɲɛ

Wagati min na Krista tun be dugukolo

kan Wagati min na Krista kɔ

Wagati laban dugukolo kan

Desizɔn wagati lo

Ka bɔ saya la ka tɛmɛ kuruwa kan ka taga

ɲɛnamaya la Yafali koo la

Batizeli ka kɛ Kirisita ye

Kalansen 3nan -Ɲɛnamaya kura Krista la

Masaya min ma dilan ni bolow ye

Masaya kɔnɔ baarakɛlaw .

Krista ka sariyakolo fɔlɔw

Firiyamuso minw mako be nɔnɔ na

Alako ta fan fɛ

Ka ɲɛnamaya kɛ hɔɔrɔnya la

Tɔɔrɔ ka ntalen

Cikan min be sɔrɔ lɛtɛrɛw kɔnɔ:

Ala bato ni hakili ni tiɲɛn ye .

Bibulu lɔnbagaw ka kalanw

Bibulu labɛnnin

Bibulu ka kuma surunw

Suguyaw ani ntalenw .

Kalansen 4nan - Ka yiriwa Krista la .

Nazarɛtika Yezu

Krista ka ɲɛnamaya

Ka kɛ kelen ye Krista la

Miiriliw dimi koo la

Farikolo, niin, niin - U be taga min n'i sara? Furu ni furu faran

Ala ka lafiŋɛlon

Danni ka kɔn Zɛnɛzi ɲɛ Danni

Heburuw .

Kalansen 5nan - Ka kɔrɔbaya Krista la

Kalan minw be sɔrɔ kuruwa kan Ala

ka jɔli kɛcogo la Ɲiningalibaw minw

ma deli ka kɛ Ka ɲɛnamaya kɛ ɲɔgɔn

ye Krista la Ka ɲɛnamaya kɛ ka tɛmɛ

bɛɛ kan

Layidu minw be sɔrɔ sisan ani abada Cɛɛ

sɔbɛw ye Ala batobagaw ye .

Ɲɛnamaya kuma kabakomanw

Kalan 6nan - Ka kɛ Bibulu lɔnbaga ye .

Suuw, misaliyaw ani kiraya kumaw

Niin senu

Daniyɛli

Yezu Krista ka Yirali

Sɛbɛninw ka kumabali

Kalanw ni kɛwalew k'a ta saan 100 la ka taga se saan 1500 ma.

Ka Bibulu lajɛn ani k'a bayɛlɛma

Bi, Egilizi ka kɛwalew – Sɛbɛninw wala laada?

Yezu bɔnsɔnw - Tablo

Duniŋa kuru bɛɛ ka Bibulu lɔnniya jɛnkulu be ni yɔrɔw ye minw be taga ni kaan wɛrɛw ye .**Bibulu ka ɛntɛrinɛti kan**.